

JAARBOEK
VAN HET
 EUROPEES
GENOOTSCHAP
VOOR
MUNT- EN
PENNINGKUNDE

20

18

EEN NIEUW PEILSCHIP VOOR *NORTH SEA PORT*

Huguette TAMANS

IN 2017 WERD BESLIST om de Gentse Haven en de haven van Zeeland te fusioneren tot *North Sea Port*^[1]. Deze grotere entiteit moet het mogelijk maken het havengebied, dat loopt van het Nederlandse Vlissingen tot het Vlaamse Gent, verder uit te bouwen en economische groei te creëren door de diversificatie van sectoren en (handels)zones. Het initiatief beoogt een duurzame toename van toegevoegde waarde, werkgelegenheid en overslag (zowel maritiem als via de binnenvaart). In 2022 wil *North Sea Port* als vooraanstaand merk bekend staan in de internationale havenwereld en een bijpassende professionele dienstverlening bieden.

De fusie startte op 1 januari 2018 en een eerste realisatie was de gezamenlijke aankoop van een peilschip. Door het gebruik van dit schip zou men over het ganse havengebied de diepte van de bodem kunnen meten om aldus de eventuele noodzaak *c.q.* prioriteit van baggerwerken te kunnen vaststellen.

Men zocht voor dit nieuwe schip een naam die zowel historisch als symbolisch verantwoord zou zijn. Er werd zonder resultaat gezocht in de archieven van de beide havens, maar door te zoeken op het Internet kwam men terecht bij een numismatisch artikel dat in 2008 was verschenen^[2]. Hierin werd beschreven hoe op 18 en 19 november 1827 het nieuwe kanaal plechtig werd ingehuldigd, hetgeen aanleiding gaf tot de uitgifte van twee penningen van de hand van Braemt. De eerste medaille (Fig. 1) was de grote inhuldigingspenning met de beeltenis van Koning Willem I; ze werd geslagen in goud, zilver en koper. De tweede (Fig. 2) was een strooipenning die eveneens in die drie metalen werd uitgevoerd.

Fig. 1 (schaal 80%)

Fig. 2

[1] *De Standaard* 8 december 2017.

[2] Penningen als leidraad voor de geschiedenis van het kanaal Gent-Terneuzen en de Gentse Haven, in *JEGMP* 2008, p. 41-117.

Maar vooral de passage op p. 43 van het artikel trok de aandacht van het bestuur van *North Sea Port*; hierin werd vermeld dat het eerste schip, met als thuis-haven Hamburg, dat op 3 december 1827 met een lading wijn uit Bordeaux het nieuwe kanaal was binnengevaren, de naam *Harmonie* droeg.

Via de voorzitter van het EGMP werd contact gezocht met de auteur van bewust artikel om te informeren naar de bron van deze informatie. Deze werd digitaal toegestuurd. Het ging over een bijdrage in de toenmalige krant *De Gazette van Gend*, verschenen op 6 december 1827, en die als volgt luidde:

“ *Gend den 5 december.*

De inwoonders dezer stad hebben voorleden maendag de aendoenelyke vertoonige genoten van in deze haeve te zien binnenkomen het hamburgsch schip, de Harmonie, kapiteyn A.H.M. Vitter, komende rechtstreeks van Bordeaux met wynen, aen de consignatie van den heer F.C. de Crom alhier; dezen kapiteyn had in zynen overtocht maer 9 dagen zee gehouden, zyn schip was in het binnenkomen met wimpels en vlaggen vercierd, en is van de schoonste bouwinge, indien het zelve had kunnen deel maeken van den stoet by de openinge der vaerd, hadde het boven alle de andere schepen voordeeliglyk bemerkt geweest. Het schynt dat de regencie dezer stad, welke altyd zoo veel deel neemt in al het gene aen de inwoonders kan voordeelig zyn, aen den kapiteyn eene medalie zal schenken, ter vereeuwigte zynder komst alhier, vermids hy den eersten is, die met zyn schip directelyk uut eene vremde haeve, met goederen, langs onze nieuwe vaerd, is toegekomen.”

De beloofde medaille aan de kapitein is tot nu toe niet opgedoken, maar de naam voor het nieuwe peilschip was gekend. De naam *Harmonie* is niet alleen historisch verantwoord, zijnde het eerste schip in 1827, maar staat ook symbool voor de harmonieuze samenwerking tussen beide havens. Beter kon niet.

De nieuwe peilboot (Fig. 3) werd gebouwd door de scheepswerf *Next Generation Shipyards* in Lauwersoog, in de buurt van Groningen in het noorden van Nederland. De *Harmonie* is 15,09 m lang en 4,74 m breed, haalt 20 knopen, en is voorzien van alle moderne snuffes en comfort. De kostprijs bedraagt € 925.000.

De *Harmonie* is een manusje-van-alles. De hoofdpdracht is het peilen van de diepte van alle havens/dokken van *North Sea Port* en de vaargeul de Wielingen voor de Zeeuws-Vlaamse kust richting Vlissingen. In de getijdenhavens/-dokken, die sneller dichtslibben, gebeurt dit zes keer per jaar, in de andere havens/dokken twee keer. Ook peilingen van baggerwerkzaamheden bij onderhoud en tijdens nieuwbouw staan op het programma, net als allerhande inspectievaarten en verkeersbegeleiding bij grote operaties. De *Harmonie* kan ook worden ingezet voor commerciële rondvaarten en bij calamiteiten^[3].

---

[3] www.northseaport.com

Fig. 3

Op 19 maart 2018 werd de *Harmonie* gedoopt in aanwezigheid van Vlaamse en Nederlandse personaliteiten. De doop verliep niet helemaal vlekkeloos: Carla Schönknecht, Zeeuws gedeputeerde en bestuurder van de haven van Zeeland, moest aan een dun koord trekken waarna een champagnefles tegen de boot kapot zou slaan. Maar het mechanisme dat hiermee in werking werd gezet haperde in eerste instantie. Uiteindelijk sloeg de fles gelukkig wel kapot tegen de boeg.

Naar aanleiding van de doop werd een speciaal bier (Fig 4) gebrouwd.

Fig. 4

Door de opzoekingen voor een numismatisch artikel en de digitalisatie van de *Jaarboeken EGMP* was het mogelijk om de gegevens ter beschikking te stellen voor een gans ander doel dan ze destijds bedoeld waren.